

Starfsemi Siðfræðistofnunar árið 2015

Stjórn og starfslið

Stjórn Siðfræðistofnunar var endurskipuð á árinu og sitja þau Vilhjálmur Árnason, prófessor, formaður, tilnefndur af námsbraut í heimspeki, Sólveig Anna Bóasdóttir, prófessor, tilnefnd af guðfræðideild, varaformaður, Sr. Irma Sjöfn Óskarsdóttir, tilnefnd af kirkjuráði þjóðkirkjunnar, Ástríður Stefánsdóttir, dósent, tilnefnd af Kennaraháskóla Íslands og Haraldur Briem, dósent við læknadeild, skipaður af Háskólaráði án tilnefningar. Salvör Nordal var forstöðumaður í fullu starfi á fyrri hluta ársins. Þann 1. júlí var hún ráðin í 40% starf lektors við námsbraut í heimspeki og þá minnkaði starfshlutfall hennar í 60%. Stofnunin starfar innan vébanda Hugvísindastofnunar og á stjórnarformaður sæti í stjórn Hugvísindastofnunar.

Rannsóknir og erlent samstarf

Á vegum rannsóknarverkefnisins *Hvað einkennir íslenskt lýðræði? Starfsvenjur, gildi og skilningur* sem er þverfaglegt verkefni styrkt af Rannís 2013–2015, var haldin alþjóðleg ráðstefna í Háskólanum 27.–29. maí. Simone Chambers, prófessor í stjórnspeki við Toronto-háskóla, var sérstakur gestur ráðstefnunnar, en Einar Kr. Guðfinnsson, forseti Alþingis, opnaði ráðstefnuna. Þá hefur stofnunin tekið þátt í verkefninu *Nerri – Neuro-Enhancement: Responsible Research and Innovation* sem er styrkt að 7. rammaáætlun ESB. Forstöðumaður sótti tvo fundi á vegum verkefnisins, annan í Róm og hinn í Vínarborg. Þá hélt hann erindi tengd verkefninu bæði í Reykjavík og Akureyri.

Stofnunin tekur að auki þátt í tveimur COST verkefnum, annars vegar *Disaster Bioethics: addressing ethical issues triggered by disasters* og hins vegar *Citizen's Health through public-private Initiatives: Public health, Market and Ethical perspectives*. Forstöðumaður er í stjórn þess síðarnefnda og sótti nokkra fundi á vegum þess á árinu. Þá voru haldnir tveir fundir í verkefninu POP-Gen í Helsinki og Osló sem styrkt er af NOS-HS og stjórnarformaður stýrir.

Af öðru rannsóknartengdum verkefnum má nefna að stjórnarformaður er í stjórn International Association of Bioethics. Forstöðumaður á sæti í Norrænu lífsiðfræðinefndinni og sótti fjölmarga fundi og málþing á vegum á nefndarinnar. Þá hefur hann tekið þátt í Nordic Trial Alliances á vegum Nordforsk og situr í ráðgjafanefnd verkefnisins HUMAN sem rannsakar öldrun. Stjórnarformaður er aðili að FinCris: Responsibilities, Ethics and the Financial Crisis sem er þverfaglegt rannsóknarverkefni í samvinnu fræðimanna við háskólana í Birmingham, Warwick, Oxford og fleiri. FinCris er styrkt af Arts and Humanities Research Council (AHRC). Stjórnarformaður situr í ritnefndum tímaritanna *Medicine, Health Care and Philosophy, Genomics and Society* og *Etikk i Praksis*. Nordisk tidskrift frá 2007.

Þjónusta

Siðfræðistofnun veitti sem fyrr umsagnir um ýmis lagafrumvörp og skýrslur á árinu og veitti fagfélögum, fyrirtækjum og stofnunum ýmis konar ráðgjöf einkum um siðareglur. Unnið hefur verið að þróun vefsíðu stofnunarinnar og síðu á Facebook. Jón Bragi Pálsson hefur

m.a. unnið efni á síðuna sem fengið hefur góðar viðtökur. Þá starfaði Henry Alexander Henrysson að samþættingarverkefni sem er ætlað að fylgja eftir því ákvæði í Stefnu Háskóla Íslands að fræðasvið og deildir setji sér markmið og skilgreini leiðir til að flétta saman siðfræði og faglegt nám, efla siðferðilega dómgreind og þjálfa gagnrýna hugsun. Þriggja ára ráðningu hans í hálfu starfi til að sjá um verkefnið lauk á árinu. Í tengslum við verkefnið voru haldnir fundir með fulltrúum yfirstjórnar Háskólans og Miðstöðvar framhaldsnáms um eflingu náms í siðfræði vísinda og rannsókna við H.Í.

Fyrirlestrar og útgáfa

Stofnandi Siðfræðistofnunar Páll Skúlason, prófessor, lést á árinu og tók stofnunin þátt í tveimur viðburðum ásamt Heimspekistofnun í minningu hans. Þá voru haldnir nokkrir fundir eða málþing um margvísleg efni, s.s. málþing um lýðræði og stjórnsýslu á vegum lýðræðisverkefnisins í Hannesarholti 19. október, hádegismálstofa um siðareglur þingmanna í Lögbergi 12. maí og málþing um tjáningarfrelsið í samvinnu við Fjölmiðlanefnd 20. janúar.

Ársfundur Siðfræðistofnunar fyrir árið 2015 var haldinn 6. janúar 2016 þar sem fjallað var um þá spurningu hvort stofna ætti sérstakt Landsiðaráð. Í kjölfar framsögu stjórnarformanns um efnið stýrði forstöðumaður pallborðsumræðum þar sem þau Birgir Ármannsson, þingmaður, Birgir Jakobsson, landlæknir, Katrín Jakobsdóttir, formaður Vg og Páll Þórhallsson, skrifstofustjóri í forsætisráðuneytinu ræddu málið. Greinasafnið *Hugsað með Vilhjálmi* kom út hjá Háskólaútgáfunni.